

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 545/2016-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. júna 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Richardom Bauerom, Advokátska kancelária Bauer s. r. o., Dénešova 19, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. VII/1 Gv 94/15/1000 a jeho písomným upovedomením č. k. VII/1 Gv 94/15/1000-44 z 31. marca 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. júna 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom

Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. VII/1 Gv 94/15/1000 a jeho písomným upovedomením č. k. VII/1 Gv 94/15/1000-44 z 31. marca 2016 (ďalej aj „napadnuté upovedomenie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že voči sťažovateľovi je vedené trestné konanie, v rámci ktorého je v pozícii obvineného pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 a 2 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. V rámci prípravného konania vzniesol sťažovateľ generálnu námietku zaujatosti voči všetkým policajtom Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, národnej protikorupčnej jednotky, expozitúry Východ v Košiciach, ako aj návrh na vylúčenie vo veci konajúceho vyšetrovateľa kpt. [REDAKOVANÉ] (ďalej len „vyšetrovateľ“) a zároveň generálnu námietku zaujatosti voči všetkým prokurátorom Úradu špeciálnej prokuratúry a návrh na prikázanie veci inej vecne a miestne príslušnej prokuratúre, ako aj návrh na vylúčenie vo veci konajúcej prokurátorky JUDr. Valérie Šimonovej.

2.1 Generálna prokuratúra – Úrad špeciálnej prokuratúry – vyhodnotila podanie sťažovateľa ako (i) žiadosť o preskúmanie postupu policajta podľa § 210 Trestného poriadku a ako (ii) námietky zaujatosti voči konajúcim orgánom činným v trestnom konaní podľa § 31 a nasl. Trestného poriadku. Generálna prokuratúra preskúmala podanie sťažovateľa a v napadnutom upovedomení uviedla: „Z obsahu vyššie označených podaní vyplýva, že obv. [REDAKOVANÉ] predovšetkým namieta, že

- bol v dôsledku nedôsledného prokurátorského dozoru nezákonne vyšetrovateľom zadržaný dňa 07. 03. 2016 o 08:00 h,

- nemal reálnu možnosť kontaktovať svojho obhajcu JUDr. Richarda Bauera,

- bolo mu bezdôvodne odopreté oboznámiť sa s dôkazmi nevyhnutne potrebnými k výkonu obhajoby, pričom zápisnica o zadržaní a o výsluchu obvineného zo dňa 07.03.2016 sú neočíslované.

Po preskúmaní spisového materiálu, ako i námietok obvineného voči postupu vyšetrovateľa, dozorujúca prokurátorka prijíma taký záver, že v postupe vyšetrovateľa neboli zistené a ani vzhliadnuté žiadne nedostatky alebo pochybenia, pre ktoré by bolo potrebné prijať samostatné opatrenia prokurátora.

V prvom rade je potrebné uviesť, že zadržanie obvineného dňa 07. 03. 2016 podľa § 86 Trestného poriadku bolo v súlade s Trestným poriadkom. Taktiež boli v súlade s Trestným poriadkom aj následné úkony. To, že sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica a následne senát Najvyššieho súdu SR nevyhoveli návrhu prokurátorky na vzatie obvineného do väzby, pretože nevzhliadol dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku, ako bolo uvedené v návrhu prokurátorky, teda neosvojil si jej právny názor, nie je porušením Trestného poriadku, pretože strany v trestnom konaní majú právo na právny názor pri dodržaní ustanovení zákona a iný právny názor nemôže byť postihovaný žiadnymi sankciami a nemôže byť ani dôvodom zaujatosti orgánov činných v trestnom konaní.

K námietke, že nemal možnosť kontaktovať obhajcu, je potrebné uviesť, že zo zápisnice z výsluchu obvineného vyplýva snaha vyšetrovateľa telefonicky sa spojiť s obhajcom JUDr. Bauerom, ktorý na telefonát nereagoval. Tu je potrebné zdôrazniť, že v prípade obv. [REDAKOVANÉ] nešlo o povinnú obhajobu podľa § 37 Trestného poriadku. Podľa judikátu (R 39/1979) dôvod nutnej obhajoby uvedenej v § 37 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku, že obvinený je vo väzbe, vzniká až vzatím obvineného do väzby a nie už zadržaním obvineného (§ 86 TP), prípadne vznesením obvinenia proti osobe podozrivej, ktorá bola zadržaná (§ 85 TP). Obvinený po poučení o možnosti odmietnuť pred vyšetrovateľom po zadržaní nevyužil svoje právo, k veci vypovedal aj bez prítomnosti obhajcu, obhajcu si splnomocnil až dňa 08. 03. 2016 a tento sa mohol zúčastniť ďalších úkonov, teda aj jeho výsluchu pred sudcom pre prípravné konanie. Vyššie uvedených dôvodov som toho názoru, že nedošlo k porušeniu práv obvineného na obhajobu.

K námietke sťažovateľa, že bolo mu bezdôvodne odopreté oboznámiť sa s dôkazmi nevyhnutne potrebnými k výkonu obhajoby, pričom zápisnica o zadržaní a o výsluchu obvineného zo dňa 07. 03. 2016 sú neočíslované, je potrebné uviesť, že toto tvrdenie sa nezakladá na pravde. Obvinenému a jeho obhajcovi bolo sudcom pre prípravné konanie umožnené nazretie do spisu dňa 08. a 09. 03. 2016. Taktiež mu bolo umožnené vyšetrovateľom uplatnenie práva podľa § 69 Trestného poriadku, pričom prokurátkou bolo dňa 24. 03. 2016 rozhodnuté o vybavení žiadosti obhajcu obvineného podľa § 69 ods. 2 Trestného poriadku, kde bolo podrobne uvedené, z akých dôvodov nebola obvinenému poskytnutá časť zápisnice z výsluchu svedka [REDAKOVANÉ]. K číslovaniu zápisnice

o zadržaní a výsluchu obvineného je potrebné uviesť, že tvorbu vyšetrovacieho spisu vrátane číslovania listov upravuje vyhláška MS SR č. 618/2005 Z. z., kde z ustanovenia § 9 vyplýva, že ak sa predkladá vyšetrovací spis prokurátorovi alebo súdu, treba listy očíslovať a vyhotoviť obsah predkladaného spisu, takáto povinnosť však nie je, ak si strany v konaní obstarávajú kópie spisov a ich časti.

Nakoľko prokurátorka v zmysle vyššie uvedeného nezistila v postupe vyšetrovateľa žiadne nedostatky, ktoré by si vyžiadali prijatie oprávnenia prokurátora, všetky námietky oznamovateľa boli v plnom rozsahu vyhodnotené ako neopodstatnené.

Čo sa týka námietky zaujatosti voči dozorujúcej prokurátorky JUDr. Valérii Šimonovej, ako aj všetkým prokurátorom Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky ako aj námietky zaujatosti proti všetkým policajtom Prezídia PZ, národnej kriminálnej agentúry, národnej protikorupčnej jednotky, expozitúra Východ, Rastislavova 69, 040 01 Košice, k tomu uvádzam, že v podaniach obvineného neboli vznesené žiadne konkrétne dôvody zaujatosti tak, ako sú vymedzené v ustanovení § 31 Trestného poriadku. Len samotná nespokojnosť obvineného so spôsobom vedenia vyšetrovania príslušným vyšetrovateľom a dozorovej činnosti prokurátora v tejto trestnej veci, nezakladá zákonný dôvod na pochybnosť o nezaujatosti pre ich pomer k prejednávanej veci, k osobám alebo k inému orgánu činnému v trestnom konaní tak, ako to vyplýva z ust. § 31 Trestného poriadku. Z týchto dôvodov podľa § 32 ods. 6 Trestného poriadku vrátane poslednej vety sa o námietkach nekoná.“

3. Podľa sťažovateľa postup vyšetrovateľa a následne vec dozorujúcej prokurátorky Úradu špeciálnej prokuratúry, ktorým vyhodnotila podané námietky zaujatosti (a to ako generálne, tak aj individuálne) ako postup podľa § 210 Trestného poriadku, nemá oporu v Trestnom poriadku, je s ním úplne rozporný a podľa názoru sťažovateľa porušuje jeho práva. V danom prípade podľa sťažovateľa Trestný poriadok predpokladá, aby v prípade generálnej námietky zaujatosti smerujúcej na určitú súčasť orgánu činného v trestnom konaní, v danom prípade voči všetkým príslušníkom Policajného zboru služobne zaradeným na Národnú kriminálnu agentúru, národnú protikorupčnú jednotku, expozitúru Východ, sa vyjadrili všetci tam zaradení príslušníci tejto súčasti svojmu nadriadenému orgánu podľa ustanovení § 23, § 31, § 33 a nasl. Trestného poriadku, či sa cítia zaujatí, alebo nie, ako aj

v prípade individuálne podaného návrhu, aby sa vyšetrovateľ vyjadril, či sa vylučuje z vykonávania úkonov, alebo nie. To isté podľa mienky sťažovateľa platí v prípade Úradu špeciálnej prokuratúry. Tým, že vec dozorujúca prokurátorka podľa názoru sťažovateľa svojvoľne rozhodla o preskúmaní všetkých vznesených námietok v režime § 210 Trestného poriadku, a dokonca aj o námietkach evidentne smerujúcich voči všetkým policajtom policajného orgánu, konala podľa sťažovateľa v hrubom rozpore s ustanoveniami § 2 ods. 7, § 23, § 31, § 32 a nasl. Trestného poriadku, pričom zároveň do dnešného dňa nebolo podľa sťažovateľa o všetkých podaných námietkach zaujatosti a ďalších námietkach zaujatosti rozhodnuté, a to napriek tej skutočnosti, že právny zástupca sťažovateľa žiadal o nevykonávanie úkonov trestného konania do času, kým nebude zákonným spôsobom o námietkach a prípadnom vylúčení/nevylúčení orgánov činných v trestnom konaní právoplatne rozhodnuté v zmysle Trestného poriadku, a to podaniami opakovane.

4. Sťažovateľ navrhol vydať tento nález:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, Úradom špeciálnej prokuratúry v konaní vedenom pod č. k. VII/1 Gv 94/15/1000 a jeho písomným upovedomením č. k. VII/1 Gv 94/15/1000-44 z 31. marca 2016, porušené boli.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR pokračovať v porušovaní označených základných práv a slobôd [REDAKOVANÉ].

3. Ústavný súd Slovenskej republiky písomné upovedomenie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, Úradu špeciálnej prokuratúry č. k. VII/1 Gv 94/15/1000-44 z 31. marca 2016 zrušuje a Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky, Úradu špeciálnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. VII/1 Gv 94/15/1000 prikazuje konať a rozhodnúť o generálnej námietke zaujatosti a návrhu na vylúčenie prokurátorky podanej [REDAKOVANÉ].

4. Ústavný súd Slovenskej republiky písomné upovedomenie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, Úradu špeciálnej prokuratúry č. k. VII/1 Gv 94/15/1000-44

z 31. marca 2016 zrušuje a Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky, Úradu špeciálnej prokuratúry prikazuje postúpiť generálnu námietku zaujatosti a návrh na vylúčenie vyšetrovateľa podané [REDAKOVANÉ] voči policajtom Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, Národnej protikorupčnej jednotky, expozitúra Východ na rozhodnutie na Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Prezídium Policajného zboru, Národná kriminálna agentúra, Národná protikorupčná jednotka, expozitúra Východ, Košice.

5. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, Úrad špeciálnej prokuratúry je povinný zaplatiť [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia v sume 355,72 EUR (slovom tristopäťdesiat eur a sedemdesiatdva centov) na účet jeho právneho zástupcu Advokátskej kancelárie Bauer s.r.o., Dénešova 19, 040 23 Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

III.

7. Právu dotknutej osoby požiadať v rámci trestného konania o ochranu svojich práv príslušné orgány prokuratúry prostredníctvom inštitútov trestného práva procesného zodpovedá povinnosť príslušných orgánov prokuratúry zákonom ustanoveným postupom sa takýmto podaním zaoberať a o jeho vybavení dotknutú osobu vyrozumieť, avšak súčasťou tohto práva dotknutej osoby nie je aj právo, aby príslušné orgány prokuratúry jej podaniu aj vyhovel v súlade s jej predstavami.

7.1 Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že generálna prokuratúra reagovala na podanie sťažovateľa zákonným spôsobom, a teda riadne plnila svoje povinnosti vyplývajúce z Trestného poriadku, pričom vybavila podanie sťažovateľa napadnutým upovedomením, ktoré spĺňa náležitosti predpokladané Trestným poriadkom, v ktorom vyjadrila odôvodnený právny názor na zistený skutkový stav.

7.2 Generálna prokuratúra najprv reagovala na námietky sťažovateľa týkajúce sa postupu policajta podľa § 210 Trestného poriadku, pričom pri vybavovaní podania vychádzala v tejto časti zo spisového materiálu a reagovala na námietky sťažovateľa týkajúce sa práva na obhajobu i práva nazrieť do spisu.

7.3 Ak generálna prokuratúra vyhodnotila všeobecné námietky zaujatosti vznesené sťažovateľom v podaní spôsobom, že neboli vznesené žiadne konkrétne dôvody zaujatosti tak, ako sú vymedzené v ustanovení § 31 Trestného poriadku, a že len samotná nespokojnosť obvineného so spôsobom vedenia vyšetrovania príslušným vyšetrovateľom a dozorovej činnosti prokurátora v tejto trestnej veci nezakladá zákonne dôvodnú pochybnosť o nezaujatosti pre ich pomer k prerokúvanej veci, k osobám alebo k inému orgánu činnému v trestnom konaní tak, ako to vyplýva z § 31 Trestného poriadku, postupovala podľa názoru ústavného súdu v súlade s dikciou § 31 a nasl. Trestného zákona a správne podľa § 32 ods. 6 ďalej o námietkach sťažovateľa nekonala.

7.4 Ústavný súd konštatuje, že postupom generálnej prokuratúry v súlade s Trestným poriadkom nemohlo dôjsť k porušeniu ústavných práv sťažovateľa a právne závery vyslovené v napadnutom upovedomení nie sú arbitrárne, extrémne nelogické ani sa neodchýlili od veci samej, a je nutné považovať ich za výraz autonómneho prokurátorského rozhodovania, do ktorého ústavný súd nie je oprávnený v tomto prípade zasahovať. V tomto ohľade sú námietky sťažovateľa o postupe generálnej prokuratúry nekorešpondujúcom s Trestným poriadkom zjavne neopodstatnené.

7.5 Nad rámec uvedeného ústavný súd opakovane zdôrazňuje, že trestné konanie od svojho začiatku až po jeho koniec je procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií pre ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietat' pochybenia znamenajúce porušenie práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (napr. II. ÚS 3/02, III. ÚS 75/05, IV. ÚS 76/05).

8. Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. júna 2016